

22. oktober 2008
j.nr. 3.2-2005-1056

VEDR. UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM FORANSTALTNINGER TIL FREMME AF GOD ORDEN I FOLKESKOLEN

Generelle bemærkninger

Børnerådet konstaterer, at der med det foreliggende udkast er sket en ajourføring af regelsættet omkring børns adfærd i folkeskolen, som på forskellige måder afspejler den udvikling og debat, der har været på området i en årrække.

Rådet bemærker således med tilfredshed, at begrebet undervisningsmiljø har fundet vej til bekendtgørelsen og dermed markerer, at Lov om undervisningsmiljø etc. nu gælder på området. Denne lov fremhæver ligesom folkeskoleloven anvendelsen af dialog og samarbejde på baggrund af respekten for eleverne som selvstændige individer i skolens hverdag. Dette grundsynspunkt fremgår også af forslaget § 3, stk 1, der understreger re-spektfulde relationer mellem skolens elever og medarbejdere som et element i den gode orden i skolen.

Rådet bemærker også, at fastlæggelsen af skolebestyrelsens og lederens beføjelser har fået en fremhævet placering i forslaget og på denne måde reflekterer et udbredt ønske om at styrke ledelsens indflydelse på skolens hverdag.

Forældrenes rolle som bidragydere til det gode miljø understreges ligeledes. Det undrer rådet, at det findes nødvendigt at belære forældre om nødvendigheden af at overholde ordensreglerne (§ 2, stk. 2). Forældre i almindelighed er udmærket klar over denne elementære sammenhæng, og rådet finder det unødigt at tage udgangspunkt i den meget lille del af kredsen, der ikke deler denne forståelse.

Videre må udtrykket i § 1, stk. 1 og § 2, stk. 1, "almindelige normer for god opførsel" siges at rumme både en mangfoldighed og en ubestemthed, der ikke er hensigtsmæssig i denne sammenhæng. Rådet foreslår derfor, at udtrykket fjernes fra forslaget.

Børnerådet foreslog i 2005 sammen med Center for Ligebehandling af Handicappede, at der indføres regler om indberetningspligt i forbindelse med læreres anvendelse af magt over for elever i folkeskolen. Forslaget rummede også en procedurebeskrivelse og pligt til at orientere skoleforvaltningen.

Det foreliggende forslag indeholder i § 10, stk. 4, en bestemmelse, der i ganske særlige tilfælde vil medføre en pligt for skolelederen til at gøre notat om hændelsen. Forslaget kommenteres nøjere senere her i teksten.

Endelig giver forslaget Børnerådet anledning til endnu en gang at foreslå, at der indføres reel og tilgængelig adgang for skoleelever på alle alderstrin til at klage, bl.a. over sanktioner efter det nærværende forslag eller over en lærers behandling. Se venligst nærmere herom i Børnerådets "Rapport til FN's Komité om Barnets rettigheder 2005"

Om de enkelte bestemmelser

§ 4, stk. 1, 2. pkt., fastslår, at skolens leder kan delegere beføjelser til medarbejdere mht. iværksættelse af foranstaltninger. Børnerådet foreslår af hensyn til en klar og gennemsigtig praksis på skolen, at den pålægges at offentliggøre, i hvilket omfang denne mulighed er udnyttet, i skolens ordensregler.

Der er ikke sket markante ændringer mht. de enkelte sanktioner over for elever, der ikke overholder reglerne, jf. forslagens §§ 5 og 6.

Rådet bemærker imidlertid, at hvor anvendelsesområdet tidligere var begrænset til 3. til 10. klassestrin, kan reglerne efter forslaget nu anvendes fra børnehaveklassen.

Børn i 5 års alderen kan imidlertid ikke selv vurdere rækkevidden af deres handlinger på en måde, der kunne retfærdiggøre eksempelvis overflytning til en anden skole. Det er Børnerådets indtryk, at hvis små børn har en meget problematisk adfærd, er skolen bedre tjent med at håndtere problemet med pædagogisk-psykologiske virkemidler frem for med sanktioner som de her nævnte.

Reglen harmonerer i øvrigt dårligt med den samarbejdsstemning, som efter forslaget bør herske i skolen, og med det krav om proportionalitet i sanktionen, som nævnes i § 4, stk. 2. Børnerådet anser derfor denne udvidelse af anvendelsesområdet for uhensigtsmæssig og foreslår den gældende grænse bevaret.

§ 7, stk. 3 og stk. 4: Overflytning af eleven til parallelklasse er i nugældende bekendtgørelse betinget af, at forældrene forudgående har haft lejlighed til at udtale sig (gld. § 6, stk. 3). Denne betingelse foreslås erstattet af krav om en forudgående meddelelse til forældrene. Rådet savner mening med og argumentation for denne forringelse af forældrenes stilling i sagen og foreslår, at den gældende bestemmelse bevares.

Forslagets § 9 regulerer en relativt ny problemstilling og giver skolens leder en længe efterlyst hjemmel til kortvarigt at inddrage fx en mobiltelefon. Rådet tilslutter sig, at der formuleres en klar regel på dette område.

Forslagets § 10, stk. 1, udvider det gældende forbud mod legemlig straf med et forbud mod nedværdigende behandling. Varetagelsen af elevernes forhold vil med denne nye formulering få bedre vilkår, og Børnerådet tilslutter sig udvidelsen, der afspejler en ny og bedre forståelse for undervisningsmiljøets betydning for eleverne.

Børnerådet har som nævnt sammen med Center for Ligebehandling af Handicappede tidligere foreslået, at der indføres regler om indberetning af hændelser, når en lærer har anvendt magt over for en elev. Forslagets § 10, stk. 4, pålægger lederen notatpligt, men kun i situationer, hvor eleven er blevet udelukket fra klassen, jf. § 10, stk. 3.

Børnerådet finder dette forslag positivt, men utilstrækkeligt. Også situationen

som beskrevet i § 10, stk. 2, der alene omhandler selve magtanvendelsen, bør være omfattet af notatpligten. Videre bør der fastsættes en skriftlig procedure for notatpligten, og forældrene og den kommunale skoleforvaltning skal underrettes om hændelsen.

Hverken elever, forældre eller lærere er tjent med, at situationer med magtanvendelse ikke gøres til genstand for grundige overvejelser om det pædagogiske miljø, og hensigten med Børnerådets forslag er at fremme en klar og synlig behandling af hændelser med henblik på at forebygge gentagelser. Hertil er den registrerede viden om forløbet afgørende nødvendig. Læs venligst mere i "Magtanvendelse i folkeskolen", som Center for Ligebehandling og Børnerådet har udgivet med støtte fra Undervisningsministeriet.

Med venlig hilsen

Charlotte Guldborg
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef